

Beleidsplan
Stichting Riforest

Inhoud

Inleiding	1
Missie	2
Visie	2
Statutaire doelstelling	2
Doelgroep	3
Werkgebied	3
Strategie	4
Transitie naar meerjarige landbouw.....	4
Het belang van water	4
Duurzame transitie.....	4
Activiteiten.....	5
Financiering.....	6
Inkomsten.....	6
Uitgaven	6
Gegevens stichting	7
Bestuur.....	7
Bijlage kaart en afbeeldingen	1

Inleiding

Enkele jaren voor de oprichting van Stichting Riforest is er een initiatief ontstaan om fruitbomen te planten in de geboortestreek van de oprichters, namelijk het Rifgebergte in Noord Marokko. Het initiatief is gestart in 2014 en begin 2015 zijn de eerste bomen verdeeld.

De aanpak was eenvoudig, we zochten eens per jaar sponsors uit de familie en vriendenkring voor de aanschaf en het planten van bomen. We gingen vervolgens op eigen kosten naar onze geboortestreek om de bomen bij lokale kwekers in te kopen en deze te verdelen aan arme boeren, mensen die stukjes land hebben maar niet het geld om jaarlijks bomen te kopen en te planten. Zo werd het volledige sponsorbedrag besteed aan de aanschaf, het lokale transport en eventuele werkzaamheden voor het graven van gaten voor de bomen

We merkten dat het initiatief ook met enthousiasme werd ontvangen in een bredere kring van kennissen en collega's. Om het initiatief uit te laten breiden vonden we het van belang om een stichting op te richten. Aan de ene kant om op deze manier bij dit initiatief bij een breder publiek onder de aandacht te brengen en aan de andere kant om ook op een transparante manier verantwoording af te leggen over de besteding van de sponsorbedragen.

Met stichting Riforest blijven we zo dicht mogelijk bij de kern van het initiatief om zo efficiënt mogelijk zoveel mogelijk bomen te planten in het Rifgebergte van Marokko. In dit beleidsplan gaan we in op de onderliggende motieven om ons hiermee bezig te houden.

Missie

Stichting Riforest heeft als missie het ecologisch herstellen van gedegradeerde landbouwgronden in het Rifgebergte met en voor lokale bewoners.

Visie

De visie van Stichting Riforest is arme boeren in het Rifgebergte te stimuleren en te ondersteunen om hun land ecologisch en economisch duurzaam te herstellen. Stichting Riforest doet dit door het bieden van materiele ondersteuning, de overdracht van kennis en de toepassing van principes uit de Permacultuur wetenschap¹.

Statutaire doelstelling

Het ecologische herstellen van gedegradeerde landbouwgronden in het Rifgebergte met en voor lokale bewoners, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. De stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door een werkwijze gebaseerd op drie principes vanuit de permacultuur wetenschap: zorg voor de aarde, zorg voor de mensen en het delen van overvloed.

---

¹ Permacultuur is een wetenschap voor het ontwerpen van de menselijke leefomgeving op een manier die ecologisch duurzaam en economisch stabiel is. Complexe ecosystemen in de natuur dienen hierbij als voorbeeld.

Doelgroep

De doelgroep voor Riforest bestaat uit arme boeren in het Rifgebergte. Boeren die kleine stukjes land hebben, vaak niet aaneengesloten. Van oudsher is de focus geweest op een combinatie van kleinschalige veeteelt, graanteelt, akkerbouw en fruitteelt.

Vooraf voor het telen van granen en akkerbouw is er een sterke afhankelijkheid van regenwater. De laatste decennia zijn de opbrengsten door minder regen en het uitputten van het land steeds minder geworden.

In de praktijk kunnen deze boeren alleen overleven door hulp van familieleden uit Europa. De mensen die het niet redden verhuizen in de regel naar de grote steden van Marokko in de hoop dat zij of hun kinderen werk kunnen vinden.

Werkgebied

We hebben gekozen om onze werkzaamheden te starten in het Rifgebied, zie de bijlage voor de kaart een impressie van het gebied. De oprichters van Riforest hebben hun oorsprong in deze regio en kennen de streek goed. Doordat veel bomen in het verleden zijn gekapt is er veel erosie ontstaan. Naast de erosie door het kappen van bossen heeft de globale opwarming ook zichtbare effecten, er is minder regenval en de pieken in temperatuur zijn hoger de laatste decennia.

Binnen het Rifgebied zijn we gestart in een gebied binnen de streek die Gzenaya heet. Dit is een gebied dat ongeveer net zo groot is als de provincie Utrecht. Het gebied is dunbevolkt doordat veel oorspronkelijke bewoners naar Europa zijn gemigreerd of naar stedelijk gebied. Veel van de inwoners van deze streek hebben familie in Nederland. Deze familieleden vormen een belangrijke inkomstenbron voor de lokale bewoners. Er is weinig perspectief voor de inwoners, vooral de jeugdwerkloosheid is extreem hoog. Het is daarom begrijpelijk dat veel jongeren weg willen, het liefst naar Europa.

Strategie

Transitie naar meerjarige landbouw

Ons doel van ecologisch duurzaam en economisch stabiele landbouwgronden willen we bereiken door het ondersteunen van de boeren van de transitie van eenjarige landbouw naar meerjarige ecologisch verantwoorde landbouw.

Zoals bij de doelgroep benoemd hebben we te maken met mensen die van oudsher voor hun voedsel vooral afhankelijk waren van kleinschalige veeteelt, graanteelt, akkerbouw en fruitteelt.

In de tijd dat het gebied nog voldoende vruchtbaar was door de aanwezigheid van bossen en veel groen voor de veeteelt en voldoende regen voor de graanteelt en akkerbouw heeft dit prima gewerkt. Het kantelpunt is echter ontstaan door het kappen van de bossen, erosie, overbegrazing en de globale opwarming. De graanopbrengsten zijn heel onbetrouwbaar. De laatste jaren valt er heel weinig regen waardoor complete graanoogsten kunnen mislukken of waardoor mensen niet eens meer het risico nemen en geen granen meer zaaien.

Wat we in de praktijk zien en wat ook de visie is binnen de permacultuur wetenschap is dat meerjarige en ecologisch verantwoorde landbouw meer kans maakt. Sterker nog, we zijn ervan overtuigd dat deze aanpak herstellend kan gaan werken voor de landbouwgebieden.

Onze doelstelling is er vooral op gericht om die landbouwgronden die voor granen zijn te beplanten met een diversiteit aan fruitbomen en ondersteunende gewassen. Diversiteit is hier van groot belang omdat monocultuur van bijvoorbeeld alleen olijfbomen of amandelboom te veel ecologische risico's met zich meebrengt.

Het belang van water

We beseffen dat water ook bij meerjarige landbouw de belangrijkste factor is voor het slagen. Onze focus zal er daarom ook op gericht zijn om te ondersteunen bij waterbesparende techniek en grondwerken. Het regenwater dat er valt dient zo effectief mogelijk gebruikt te worden.

Duurzame transitie

De mensen kunnen niet zonder hulp van buiten de transitie maken omdat ze simpelweg geen geld hebben om bomen te kopen. Het weinige geld dat ze hebben gebruiken ze alleen voor de broodnodige zaken.

Onze aanpak is erop gericht arme boeren in de transitieperiode te ondersteunen zodat ze na een paar jaar voldoende inkomsten hebben van de fruitbomen waardoor ze een goed bestaan kunnen hebben voor zichzelf en hun gezinnen. De welbekende uitspraak 'geef mensen geen vis, maar een hengel!' is hier van toepassing.

Uit ervaringen vanuit de regio blijkt dat bijvoorbeeld een olijfboomgaard van 500 volwassen bomen genoeg inkomsten genereert om een gezin mee te onderhouden. De overvloed die ontstaat kan gedeeld, geruild of op de lokale markten verkocht worden om andere goederen te kunnen kopen.

Activiteiten

Concreet willen we voor de komende jaren de volgende activiteiten ontplooiën:

- Planten van bomen, zowel fruitbomen als ondersteunende bomen
- Aanleggen van waterbesparende technieken, als druppelirrigatie
- Graven van waterputten voor drinkwater en irrigatie
- Aanbrengen van constructies voor het opvangen van regenwater, zoals swales² en gabions³.
- Voorlichting op het gebied van permacultuur, watermanagement en duurzaamheid

---

² Een swale is een ondiepe geul of een greppel die aangelegd wordt op de contourlijnen van het landschap met als doel water te verzamelen. De grond uit de greppel wordt als een dijkje naast de swale gelegd. (zie <http://www.borborren.nl/swales-een-multifunctioneel-watersysteem.php>)

³ Een gabion is een waterdoorlatende dam van stenen om regenwater af te remmen en slip tegen te houden.

Financiering

Inkomsten

- donaties en giften van particulieren
- fondswervende activiteiten

Voor het planten van bomen zijn we tot op heden uitgegaan van een sponsorbedrag €5 per boom. Dit bedrag is gemiddelde genomen voldoende voor de aanschaf, het transport en de arbeid voor het planten van één fruitboom. Bij de mensen die zelf kunnen planten kunnen we zorgen voor extra bomen voor datzelfde bedrag, daar zien we dan bijvoorbeeld dat het haalbaar is om 3 a 4 fruitbomen per €10 te doneren.

De inschatting is dat er over de afgelopen drie jaar circa 1000 bomen zijn geplant. Voor de komende jaren gaan we ons inzetten om het aantal bomen flink op te voeren. Voor de boomplantweek van begin 2018 hebben het streven van 1000 tot 2000 bomen.

Uitgaven

De sponsorbedragen zullen we gebruiken voor:

- aanschaf plantgoed bij lokale kwekers
- transport van het plantgoed naar de dorpskernen
- inhuur van lokaal arbeid voor
  - graven van gaten voor de bomen
  - aanleggen van constructies voor het opvangen van regenwater:
    - swales
    - gabions

De lokale werkloosheid bij jongeren is erg hoog en het aanbieden van arbeid is een welkome vorm van inkomsten. Gemiddeld genomen is in deze tijd de arbeidsloon circa €10 per dag.

In ons streven om dit initiatief op te schalen beseffen we dat er ook uitgaven zullen zijn voor ondersteunende activiteiten als:

- reiskosten
- pr activiteiten
- website
- inhuur van trainers
- vrijwilligersvergoedingen

Gegevens stichting

Stichting Riforest
Leeuweriklaan 28
3704 GR Zeist

Telefoon (voorzitter) : 06 8344 2471
Email : info@riforest.nl
RSIN : 858058005
KVK : 69899622
Bankrekening : [nog invullen]

Bestuur

Voorzitter : Abdelaziz Kaouass
Penningmeester : Mohammed Arab
Secretaris : Abderrahim Achamrouk

Voor de bestuursleden geldt ze niet afzonderlijk over het vermogen van de stichting kunnen beschikken.

Voor de bestuursleden en overige vrijwilligers geldt dat ze een gepaste vrijwilligersvergoeding kunnen ontvangen.

Bijlage kaart en afbeeldingen

